

Hjälpmedelsinstitutet

Ett nationellt kunskapscentrum
för hjälpmedel och tillgänglighet

Hjälpmedelsinstitutet

” Vi på Hjälpmedelsinstitutet arbetar för att vår kunskap om hjälpmedel och tillgänglighet ska bidra till en bra vardag för människor med funktionsnedsättning. Vi vill vara med och bygga ett samhälle där alla kan delta på lika villkor oavsett förutsättningar.

I vårt arbete möter vi brukar- och forskarorganisationer, myndigheter, landsting, kommuner och företag. Vi vill att vår samlade kunskap ska nå de som arbetar inom vård och omsorg och också påverka de som fattar beslut.

Jag hoppas att du genom den här skriften ska få en inblick i vilka vi är och vad vi gör och också få en större kunskap om hjälpmedel.

Jan Grönlund
direktör

Hjälpmedelsinstitutet arbetar med hjälpmedel och tillgänglighet. Vårt arbete utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ägare är staten och Sveriges Kommuner och Landsting.

En stor del av vårt arbete handlar om att sprida kunskap om hjälpmedel och metoder till dem som arbetar inom hjälpmedelsområdet. Det gör vi genom försöksprojekt, utbildningar och nätverksarbete. Vi stödjer också företag och organisationer att utveckla idéer om nya hjälpmedel.

Vårt arbete har bidragit till att flera hjälpmedel har utvecklats och fått allmän spridning, till exempel den lättanvända mobiltelefonen Doro, prisbelönta rollatorn Veloped samt Ippin som kopplas till TV-apparater för att ta emot bilder, filmer, ljud och textmeddelanden från mobiltelefoner och datorer.

Vi som arbetar på Hjälpmedelsinstitutet har olika bakgrund, som arbetsterapeuter, arkitekter, samhällsvetare, beteendevetare och civilingenjörer. Tack vare våra olika kompetenser blir vår samlade kunskap om hjälpmedel och tillgänglighet stor.

I vårt arbete är det viktigt att ha kontakt med dem som använder hjälpmedel. Vi har ett brukarråd som rådgivande organ till vår styrelse.

Vårt arbete

Hjälpmiddelsinstitutet i sin nuvarande form bildades 1999. Tidigare hette vi Handikappinstitutet och hade till viss del andra arbetsuppgifter.

Vi sprider kunskap

Genom kurser, konferenser, seminarier och utställningar förmedlar vi resultat från våra utvecklingsprojekt till politiker, chefer och anställda inom kommuner, landsting, myndigheter och privata företag. Vi ger också ut skrifter och informationsmaterial samt informerar på webbplatsen och i sociala medier. Dessutom sprider vi svenskt kunnande internationellt.

Vi är med och påverkar

Under senare år har vi arbetat med frågor som rör övergången från skola till arbetsliv. Tanken är att fler ska få tillgång till hjälpmedel i skolan och att övergången mellan skola och arbetsliv ska underlättas för elever med funktionsnedsättning.

Att bo bra är viktigt. I takt med att befolkningen blir äldre ställs ökade krav på att bostäder och bostadsområden är tillgängliga. Vi ansvarar för flera regeringsuppdrag inom boendområdet. Målet är att man ska kunna bo kvar i en vanlig bostad så länge man önskar. Andra regeringsuppdrag som vi arbetar med handlar bland annat om fritt val av hjälpmedel och alternativ telefoni.

Exempel ur verksamheten

Allt om hjälpmedel: Tidskriften ”Allt om hjälpmedel” bevakar frågor som angår alla som arbetar med eller använder hjälpmedel. Utkommer med åtta nummer per år.

Bibliotek: Vårt bibliotek har Nordens största samling av litteratur om funktionsnedsättningar, hjälpmedel och tillgänglighet. Biblioteket är öppet för alla och det är kostnadsfritt att låna.

Inspirationsmiljö för boende: Tillsammans med det allmännyttiga bostadsföretaget Micasa har vi en visningslägenhet i Stockholm. Där visar vi bland annat tekniska lösningar och hjälpmedel för dem som arbetar med boendefrågor.

IT-frågan: Via webbenkäten ”IT-frågan” ställer vi frågor om IT och telekom till människor med funktionsnedsättning. Målet är att bidra till bra och tillgängliga IT-produkter och tjänster för alla.

Utbildningar: Vi anordnar kurser, konferenser och seminarier inom hjälpmedelsområdet. Fortbildningar i förflyttningskunskap och förskrivningsprocessen är några exempel på vad vi erbjuder.

Om hjälpmedel

Hjälpmedel är produkter som är avsedda för människor med funktionsnedsättning. Hjälpmedel kan också vara metoder och ny teknik. Hjälpmedel ska:

- förebygga framtida förluster av funktion eller förmåga
- förbättra eller bevara funktion eller förmåga
- kompensera försämrad eller förlorad funktion och förmåga att klara det dagliga livet.

Det är närmare 10 procent av Sveriges befolkning som använder hjälpmedel för att kompensera en funktionsnedsättning. Om man behöver hjälpmedel ska man i första hand vända sig till sin vårdcentral eller förskrivare. Vilka hjälpmedel som kan förskrivas varierar beroende på var i landet man bor.

Hörapparaten
är det mest
förskrivna
hjälpmedlet

Hjälpmedelssverige

Socialdepartementet ansvarar bland annat för funktionshinders- och hjälpmedelsfrågor. Ansvaret regleras i i hälso- och sjukvårdslagen, HSL Under departementet finns Socialstyrelsen som granskar om människor får de insatser som de behöver.

Landstingen och kommunerna ansvarar för hjälpmedel som ska användas i hemmet, närmiljön och skolan för att underlätta det dagliga livet och/eller för vård och behandling. Syn-, hör- och ortopedtekniska hjälpmedel förskrivs vid specialistenheter inom landstingen.

Några landsting och kommuner ger möjlighet till fritt val av hjälpmedel som komplement till den vanliga förskrivningen av hjälpmedel. Det går också att köpa och bekosta sitt hjälpmedel helt själv. Det finns cirka 150 hjälpmedelsbutiker i landet (år 2011).

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och arbetsgivarna har ansvar för hjälpmedel som människor behöver på sina arbetsplatser.

Hjälpmedelscentralerna ger rådgivning, utbildning och konsultation till förskrivare vid utprovning och specialanpassning av hjälpmedel inom bland annat rörelsehinder- och kognitionsområdet. De reparerar också förskrivna hjälpmedel.

Funktionshinderorganisationer samt **patient- och intresseföreningar** arbetar för att påverka beslut som rör medlemmarna. De synliggör medlemmarnas livsvillkor och följer samhällsdebatten.

Hjälpmedelsinstitutet

Ett nationellt kunskapscentrum för hjälpmedel och tillgänglighet

”Hjälpmedelsinstitutets ändamål är att arbeta för full delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning genom att medverka till utveckling av bra och säkra hjälpmedel och till en effektiv hjälpmedelsförsörjning.

Institutet skall genom sitt arbete bidra till ökad tillgänglighet i samhället för personer med funktionsnedsättning.”

Ur Stadgar för Hjälpmedelsinstitutet SOU 1996:174, Prop. 1997/98:57

Hjälpmedelsinstitutet

Box 2047, 174 02 Sundbyberg

Tfn 08-620 17 00

Fax 08-739 21 52

Texttfn 08-759 66 30

E-post registrator@hi.se

Webbplats www.hi.se

Artikelnummer

11375

